

Činnost zkušební laboratoře Výzkumného ústavu včelařského

V rámci naší zkušební laboratoře pracuje chemická, mikrobiologická a diagnostická laboratoř. Zkušební laboratoř má také jedno externí pracoviště - Externí diagnostickou laboratoř v Přerově, kde provádí diagnostiku nemocí.

Naše zkušební laboratoř je od roku 1998 akreditovaná Českým institutem pro akreditaci o.p.s. podle mezinárodní normy ISO 17025. To znamená, že spolehlivost výsledků zkoušek je úředně kontrolována. V řechi předpisů to znamená, že laboratoř má zavedený, udržovaný a pravidelně kontrolovaný systém jakosti pro provádění zkoušek a takzvanou "správnou laboratorní praxi" v anglické zkratce "GLP". Laboratoř se pravidelně účastní mezilaboratorních zkoušek českých i mezinárodních s velmi dobrými výsledky. Akreditaci podle normy ISO 17025, která je ve shodě s ISO 9001 uznávají i naši zahraniční zákazníci. Cílem laboratoře je nejenom poskytovat zákazníkovi přesné výsledky zkoušek, ale také trpělivě vysvětlovat, jak si s výsledky počínat v praxi.

V jakých situacích můžete potřebovat naše služby a co Vám můžeme nabídnout?

- **Vyšetření zimní měli**

Tuto zkoušku všichni znají. Provádějí ji obě naše laboratoře, dolská i přerovská. K této zkoušce každý rok otiskujeme přesné pokyny v prosincovém Včelařství.

- **Chcete prodávat med ?**

Kvalitu svého medu můžete zákazníkovi doložit pomocí

- celkového chemického rozboru (balíček 1) pro prodej květového medu (voda, hmf, sacharóza) včetně certifikátu Český med

- celkového rozboru (balíček 2) pro prodej medovicového medu (voda, hmf, sacharóza, vodivost) včetně certifikátu Český med

- **Jste v ochranném pásmu a chcete prodávat med?**

Podle předpisů lze na trhu a v obchodě prodávat med, v němž se nevyskytuje mor včelího plodu. Pokud je třeba potvrzení, naše laboratoř v Dole provádí stanovení *Paenibacillus larvae* v medu včetně vystavení certifikátu vašeho medu o **negativním vyšetření na mor plodu**

Podle nařízení vlády č. 285/2007 Sb. se cena chemických rozborů medu se snižuje o dotaci 800 Kč a cena mikrobiologického rozboru medu (nepřítomnost původce moru) se snižuje o dotaci 400 Kč. Na dotaci má nárok jen chovatel včel. V žádosti o dotovaný rozbor medu nezapomeňte uvést datum narození. Za rok lze uplatnit 4 dotace.

- **Chcete prodat, koupit včely nebo kočovat?**

Veterinář bude požadovat potvrzení o zdravotním stavu vašich včel. K tomu potřebujete doklad o tom, že včelstva byla ošetřena proti varroáze a vyšetřena z měli. To všichni pořádní včelaři mají. Dále vám provedeme potřebné vyšetření na noseμόzu a akarapidózu.

- **Jste chovatelé matek na prodej?**

Pak je to podobné, jako při přesunu včelstev. Před sezónou budete potřebovat vyšetření vzorků na noseμόzu a akarapidózu, jednou za tři roky i na mor plodu. Pro vyšetření je výhodné využít období před koncem roku, kdy nabízíme i slevu.

- **Obáváte se, že máte nemocné včely?**

V řadě případů je užitečné vzorky do laboratoře poslat. Při nenormálních úkazech na plodu zcela nutně. Také pokud včelstva uhynou, měla by být příčina úhynu důkladně prošetřena. Za tyto rozborů **včelaři nic neplatí**. Vyšetření je v zájmu všech.

- **Máte podezření na otravu včel?**

V těchto případech je důležité doložit, že včely neuhynuly v důsledku nemoci, to můžeme bezodkladně vyšetřit v naší laboratoři. Pro stanovení zbytků (reziduí) účinných látek chemických přípravků způsobujících otravy včel jsou ale potřebné velmi složité přístroje, které naše laboratoř nemá. Tyto rozborů provádí například Státní veterinární ústav v Jihlavě.

- **Výrobci a dovozci přípravků na ochranu rostlin nebo hnojiv**

si u nás objednávat posuzování jedovatosti těchto látek pro včely. Dovedeme změřit kontaktní i orální toxicitu a některé vedlejší účinky.

- **Potřebujete se ujistit o pravosti a jakosti včelího vosku?**

Pravost vosku se posuzuje podle stanovení bodu tání, čísla kyselosti a čísla zmýdelnění. Dokážeme také zjistit, zda vosku nejsou životaschopné spóry moru plodu.

- **Vyrábíte domácí medovinu?**

Zašlete-li do laboratoře vzorek medoviny, můžeme vám destilačně stanovit obsažené množství alkoholu. Podle toho se pozná, jak kvašení proběhlo. Dobře vykvašená medovina má od 10 do 15 % alkoholu. Je-li obsah příliš nízký, třeba 6 %, znamená to, že kvašení ustalo předčasně.

Dále laboratoř nabízí

Dokážeme provést stanovení celkového počtu mikroorganismů, počtu koliformních bakterií, počtu kvasinek a plísní v medu. V některých případech provádíme i pylovou analýzu, ale toto stanovení je velmi obtížné a je třeba požadavky předem konzultovat. Na objednávku provádíme i analýzu mateří kašičky a včelího jedu. Pokud by byly potřeba ještě jiné netypické rozborů, můžete nám napsat nebo zatelefonovat a naši odborníci se pokusí vám vyhovět, poradit nebo prostě najít řešení.

Protokoly s výsledky zkoušek vyhotovujeme v případě zájmu v německém i v anglickém jazyce.